

færdig i denne Samling, hvis det paa nogen Maade er mulig, for at vi kunne komme ud af de forfælskelige Slags Ulemper, som bleve paapegede af den ærede foregaaende Taler, og hvortil jeg har tilladt mig at føie et enkelt Punkt. Med disse Ord skal jeg anbefale dette Forslag, som formentlig vil gaa til et Udvalg, til at være Gjenstand for en hurtig Behandling, men naturligvis ikke en forhastet Behandling.

Timestad: Der er vistnok ikke nogen synderlig Anledning til under denne Sags Behandling at komme ind paa de almindelige Principer for Afgjørelsen af hele dette Spørgsmaal; thi det er jo Noget, som vi gjentagne Gange have hørt rig Læilighed til at diskutere; Sagen er, som det ærede Medlem, der indledede Forhandlingerne, bemærkede, allerede noget forterfket. Det omtalte ærede Medlem kom heller ikke videre ind paa de almindelige Synspunkter, men han fremdrog dog Læilighedsvis enkelte af dem, som isørigt vare saadanne, som man tidligere gjentagne Gange har hørt fremsætte. Det ærede Medlem henviste navnlig til, at der maatte være en Grund til Kvaksalveri, hvilket viste sig gjennem den Dmstændighed, at man, trods de Straffelovbud, der havde været derimod, dog stadig se Kvaksalvere eller uautoriserede Læger komme frem og blive søgte af Publikum. Han mente, at dette maatte være et Bevis for Erangen; thi hvis ikke en saadan Erang var tilstede, vilde det være gaaet dermed, ligesom det var gaaet, saavidt jeg forstod ham, med Kolddom, Spøgeri og anden lignende Virksomhed, som var rent forfunden. Men dette, tror jeg, er en fuldkommen Bilsfarelse fra det ærede Medlems Side, thi det er overmaade langt fra, at Kolddom osv. er forfunden paa Lægekunstens Omraade, tværtimod, den florerer overmaade stærkt, hvad vi netop i de senere Aar have faaet overmaade rig Læilighed til at erfare gjennem forskellige Retsfager fra forskellige Dele af Landet, baade fra Sjælland og Fyen, og den samme Erfaring er vistnok ogsaa gjort for Syllands Bedkommende, hvad der ikke ligger mig saa nær bekendt, men jeg tvivler ikke derpaa. Det er mig inidlertid navnlig fra Overretten bekendt, at der er mange Tilfælde, hvor det har viist sig, at Bedkommendes Lagemethode bestod i at binde Bændler om Bedkommende, sige Formularer osv., og hvor de Bedkommende have haft en overordentlig udbredt Praxis, og de, der have været under Behandling af dem, have ogsaa, om ikke i Reglen, saa dog meget hyppig, erklæret, at det hjalp meget godt i deres Sygdom. Jeg tror derfor, at det Argument, som man henter derfra, netop peger i modfat Retning. Nei, jeg tror, at man ingenlunde kan sige, at det, at der kommer Kvaksalvere frem, er noget Bevis paa, at der virkelig er en fornuftmæssig Erang til saadanne, men kun, at Mange ere uflare om, hvad der i denne Henseende er til deres Læve.

Det ærede Medlem sagde fremdeles, at det, som det gjaldt om, var at faae den sande og virkelige Naturbegavelse frem for Dagens Lys, saa at man kunde komme af med dem, der spekulerede i Andres Godtroenhed. Saa, det er netop Sagen, man maa ganske vist se at faae fat paa dem, der kun spekulere i Andres Godtroenhed og faae dem straffede, men isørigt maa det bemærkes, at det ikke hjælper alene at stole paa den blotte Naturbegavelse. Der er aldrig nogen Naturbegavelse, der slaar til i noget som helst Forhold, det gælder i alle Forhold om at tilegne sig visse Kundskaber og en vis Viden, uden denne vil i Reglen den blotte Naturbegavelse komme tilfort. Inidlertid er det jo saaledes, at netop dette Lovudkast saavel som i Grunden vor tidligere Retstilstand aabner Veien for, at den udmærkede Naturbegavelse, som paa Basis deraf har erhvervet sig tilstrækkelig Indsigt, kan komme frem, staffe sig Anerkjendelse og staffe sig Tilladelse til at yøre sig, nemlig gjennem den Tilladelse, som har været hjemlet til at give visse Personer en Ret til at praktisere. Dette Lovudkast gaar jo i Retning, af at udvide denne Udgang for Regjeringen til at aabne Ret til Lægepraxis for uegaminerede Personer. Det er efter min Mening ogsaa den Vej, som man fortrinsvis maa søge; men det er ingenlunde Tilfældet, som er æret Taler forleden Dag under Behandlingen af et andet Lovforslag bemærkede, at jeg tidligere skulde have udtalt mig for, at det var det Æneste, som det var muligt at gjøre i dette Forhold, nemlig noget at udvide Udgangen for Regjeringen til at give Tilladelse til Praxis for Uegaminerede. Jeg har netop tidligere udtalt, hvad jeg endnu hævder, at der er ogsaa flere andre Ting, man kan gjøre, hvorved man indbefommer de Onsker, som uregtelig ere tilstede i Befolkningen om Udvidelse af Retten paa dette Gebet, og som der jo tildeels er taget Hensyn til i dette Lovudkast. Saaledes som det foreligger, maa det vel siges at være det Vigtigste, hvad der fastsættes i § 3 om den Ret, som Justitsministeriet skal have til at meddele Tilladelse til at helbrede for enkelte bestemte Sygdomme og Under eller for Sygdomme i enkelte Dele af Legemet. Denne Bestemmelse gaar nemlig videre end det, som Frd. af 5te Septbr. 1794 indeholder, og det i flere Retninger. For det Første fordrer jo Frd. af 5te Septbr. 1794, saaledes som det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) rigtig bemærkede, Amtmandens og Fysici Vidnesbyrd som en Betingelse for, at Bedkommende kunde faae denne Tilladelse, og i Reglen vilde dette Fysici Vidnesbyrd blive betinget af en Prøve. Efter Lovforslaget er det derimod saaledes, at det er henstillet til Justitsministerens Afgjørelse i hvert Tilfælde, hvilket Vidnesbyrd han vil anse for paa- lideligt i saa Henseende; jeg indrømmer det ærede Medlem fuldkommen, at det er sandsynligt, at han sjældent vil kunne nøies med Vidnesbyrd ude-